

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
KHU VỰC 2 – ĐIỆN BIÊN
TỈNH ĐIỆN BIÊN**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 136/2026/HS-ST
Ngày 24/8/2026

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 2 – ĐIỆN BIÊN**

Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lò Văn Dinh.

Các Hội thẩm nhân dân: 1. Bà Lầu Thị Sâu.
2. Ông Vàng A Ly

Thư ký phiên tòa: Ông Hoàng Công Hoàn – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 2, Điện Biên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Điện Biên tham gia phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Minh Hiền - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 8 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 2 – Điện Biên tiến hành mở phiên tòa xét xử công khai vụ án hình sự sơ thẩm thụ lý số: 133/2026/HSST ngày 15 tháng 7 năm 2026. Theo quyết định đưa vụ án xét xử số: 150/2026/QĐXXST-HS ngày 13 tháng 8 năm 2026 đối với bị cáo:

Thào A C (Tên gọi khác: Không có tên gọi khác) - Sinh năm: 2004. Tại tỉnh Điện Biên.

Nơi cư trú: Bản M, xã M, tỉnh Đ.

Nghề nghiệp: Nông nghiệp; Trình độ văn hóa: 8/12; Dân tộc: Mông; Giới tính: Nam; Tôn giáo: Không; Quốc tịch: Việt Nam; Con ông Thào A Đà - và bà Thào Thị Pa.

Vợ: Bị cáo chưa có vợ, con, chung sống như vợ chồng với chị Vàng Thị Ly từ năm 2021; Tiền án, tiền sự: Không; Nhân thân: Chưa bị Tòa án xét xử, chưa bị cơ quan nhà nước xử phạt vi phạm hành chính. Từ ngày 03/4/2026 đến ngày 06/4/2026 có hành vi bắt nhốt 01 con Rùa đầu to, sau đó vận chuyển 01 cá thể Rùa đầu to đến khu vực bản Công Bình, xã Núa Ngam, tỉnh Điện Biên nhằm mục đích bán thì bị phát hiện, bắt quả tang. Bị bắt, tạm giữ từ ngày 06/4/2024 cho đến ngày 15/4/2026 được áp dụng biện pháp cấm khỏi nơi cư trú đến nay, có mặt tại phiên tòa.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Chị Vàng Thị Ly – Sinh năm: 1998.

Nơi cư trú: Bản M, xã M, tỉnh Đ – Vắng mặt.

Anh Vàng A Pó – Sinh năm: 2000.

Nơi cư trú: Bản H, xã N, tỉnh Đ - Vắng mặt.

Người bào chữa cho bị cáo Thào A C là bà Lò Thị Xuyên - Luật sư thực hiện trợ giúp pháp lý của Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước và Đấu giá tài sản tỉnh Điện Biên, có mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Ngày 03/4/2026, Thào A C đang làm ruộng tại khu vực bản Mốc C5, xã Mường Nhà, tỉnh Điện Biên, giáp ranh với biên giới nước Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào, thì thấy tại khe suối gần ruộng có 01 cá thể Rùa đang bơi trên mặt nước nên C lội xuống suối, lại gần dùng tay cầm đuôi cá thể Rùa dốc ngược lên thì thấy là loại Rùa đầu to, màu nâu có khối lượng khoảng 01kg. C nhặt một bao xác rắn màu vàng bỏ cá thể Rùa vào bao và cuộn miệng túi buộc kín lại, cất vào một chỗ rồi tiếp tục làm ruộng. Đến khoảng 11 giờ cùng ngày, C mang bao xác rắn đựng cá thể Rùa đầu to về nhà bỏ vào trong nồi nhôm, đập vung lại đem cất vào gian bếp của nhà C. Sau đó C gọi điện thoại cho anh rể là Vàng A Pó, trú tại bản Háng Lia, xã Na Son, tỉnh Điện Biên nói “em có bắt được một con Rùa ở khe ruộng, anh tìm xem có ai mua không”. Pó không biết là cá thể Rùa đầu to, nên hẹn C đem xuống xã Núa Ngam để tìm người mua. Khoảng 07 giờ ngày 06/4/2026, C lấy bao xác rắn đựng cá thể Rùa đầu to để vào lượn giữa cửa xe mô tô biển kiểm soát 27AN - 053.28, rồi điều khiển xe đi xuống xã Núa Ngam để gặp Pó. Khoảng 09 giờ cùng ngày C đi đến khu vực đầu cầu Công Binh thuộc bản Công Binh, xã Núa Ngam, tỉnh Điện Biên (nay là bản Pa Hua, xã Núa Ngam, tỉnh Điện Biên) thì thấy Vàng A Pó và Sùng A Dơ, trú tại bản Háng Lia, xã Na Son, tỉnh Điện Biên đang đứng ở vệ đường quốc lộ. C điều khiển xe đến gần chỗ Pó thì dừng xe lại và cầm bao xác rắn đựng cá thể Rùa đầu to đi xuống phía dưới chân cầu Công Binh đặt bao xác rắn xuống bờ ruộng để Rùa khỏi chết và đứng cạnh đó. Hồi 09 giờ 35 phút cùng ngày, khi C đang đứng ở bờ ruộng cạnh bao xác rắn đựng cá thể Rùa thì bị tổ công tác Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về tham nhũng, kinh tế, buôn lậu, môi trường – Công an tỉnh Điện Biên phối hợp với Công an xã Núa Ngam, Đội Kiểm lâm cơ động và Phòng cháy chữa cháy rừng phát hiện, bắt quả tang, thu giữ tại bờ ruộng cạnh chỗ C đứng 01 bao xác rắn màu vàng, bên trong có 01 cá thể Rùa đầu to, khối lượng 0,98452kg.

Vật chứng thu giữ gồm: 01 cá thể Rùa đầu to; 01 xe mô tô biển kiểm soát 27AN-053.28, là xe của Vàng Thị Ly (người chung sống như vợ chồng với bị can) bỏ tiền ra mua xe và để Thào A C đứng tên trong đăng ký xe; 01 giấy Chứng nhận đăng ký xe mô tô (bản phô tô có dấu của Công ty TNHH xe máy điện Nam Cường),

tên chủ xe: Thào A C; 01 bao xác rắn màu vàng; thu giữ của Thào A C 01 điện thoại Samsung Galaxy A11 và 01 điện thoại Samsung Galaxy A05s kèm 02 sim; thu giữ của Vàng A Pó 01 điện thoại màn hình cảm ứng nhãn hiệu Realme C11.

Tại bản Kết luận giám định số 51-CV/SH ngày 09/4/2026 của Viện Sinh học thuộc Viện hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam kết luận:

01 cá thể động vật trong bản ảnh giám định là loài Rùa đầu to có tên khoa học là *Platysternon megacephalum*, thuộc lớp Bò sát (Reptilia).

Loài Rùa đầu to có tên trong Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ và nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm thuộc Phụ lục I: Loài nguy cấp, quý, hiếm – ban hành kèm theo Thông tư số 85/2025/TT-BNNMT ngày 31/12/2025 của Bộ Nông nghiệp và Môi trường quy định về quản lý các loài nguy cấp, quý, hiếm, loài động vật rừng thông thường và thực thi Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã, nguy cấp.

Tại bản cáo trạng số: 65/CT-VKSKV2, ngày 15 tháng 7 năm 2026 của Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Điện Biên đã truy tố Thào A C về tội: "*Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm*" theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 của Bộ luật hình sự.

Tại phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Điện Biên vẫn giữ nguyên quyết định truy tố bị cáo C về cả tội danh và điều luật áp dụng. Quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo thành khẩn khai báo hành vi phạm tội, bị cáo phạm tội nhưng gây thiệt hại không lớn, bản thân không mắc tệ nạn xã hội, chưa có tiền án, tiền sự, bị cáo có nơi cư trú ổn định, rõ ràng, bố bị cáo được Ủy ban nhân dân huyện Điện Biên tặng giấy khen vì đã có thành tích xuất sắc trong phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia năm 2016; được Chính ủy Bộ đội biên phòng tỉnh Điện Biên tặng giấy khen vì có thành tích trong tổ chức, triển khai ngày Biên phòng toàn dân giai đoạn 2019-2024, đây là những tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình cần áp dụng khi quyết hình phạt đối với bị cáo nên không cần thiết áp dụng hình phạt tù có thời hạn đối với bị cáo, do đó đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm h, s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 65 Bộ luật hình sự; Điều 81, 90 Luật Thi hành án hình sự: Xử phạt bị cáo Thào A C từ 01 (một) năm 06 (sáu) tháng đến 02 (hai) năm tù cho hưởng án treo với thời gian thử thách từ 36 tháng đến 42 tháng về tội: "*Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm*". Không áp dụng hình phạt bổ sung đối với bị cáo theo khoản 4 Điều 244 của Bộ luật hình sự. Giao bị cáo cho UBND xã Mường Nhà, tỉnh Điện Biên quản lý giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Gia đình bị cáo có trách nhiệm phối hợp với UBND xã Mường Nhà trong việc giám sát giáo dục bị cáo. Áp dụng điểm d khoản 1 Điều 125 Bộ luật tố tụng hình sự hủy bỏ biện pháp ngăn chặn Cấm đi khỏi nơi cư trú đối với bị cáo.

- Về vật chứng vụ án: Áp dụng điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 47 Bộ luật hình sự; điểm a, c khoản 2, điểm a, b khoản 3 Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự:

Tịch thu sung ngân sách nhà nước đối với 01 chiếc điện thoại thông minh màn hình cảm ứng, màu xanh, nhãn hiệu SAMSUNG Galaxy A11 bị cáo dùng để gọi điện thoại cho anh Vàng A Pó tìm người mua hộ con Rùa.

Tịch thu tiêu hủy 01 bao xác rắn màu vàng là vật liên quan đến việc phạm tội, không còn giá trị sử dụng

Trả lại cho chủ sở hữu hợp pháp là chị Vàng Thị Ly 01 chiếc điện thoại thông minh màn hình cảm ứng, màu trắng bạc, nhãn hiệu SAMSUNG Galaxy A05s và 01 chiếc xe mô tô nhãn hiệu: HONDA, số loại: WINNERX, biển kiểm soát 27AN - 053.28.

Đối với 01 bản phô tô chứng nhận đăng ký xe mô tô mang tên Thảo A C lưu hồ sơ vụ án.

- Về án phí: Theo quy định tại khoản 2 Điều 136 Bộ luật tố tụng hình sự; điểm a khoản 1 Điều 23 Nghị quyết số: 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội thì bị cáo phải chịu án phí hình sự sơ thẩm theo quy định. Tuy nhiên bị cáo là người dân tộc thiểu số sinh sống ở xã có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, bị cáo xin miễn án phí nên áp dụng khoản 2 Điều 136 Bộ luật tố tụng hình sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội cần miễn toàn bộ án phí HSST cho bị cáo.

Người bào chữa cho bị cáo trình bày lời bào chữa, không có ý kiến hoặc khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Đồng ý với quyết định truy tố của Viện kiểm sát về tội danh điều luật áp dụng đối với bị cáo. Tuy nhiên trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử bị cáo luôn thành khẩn khai báo về hành vi phạm tội, bị cáo phạm tội nhưng gây thiệt hại không lớn, bản thân không mắc tệ nạn xã hội, không có tiền án, tiền sự, bị cáo có nơi cư trú ổn định, rõ ràng, bố bị cáo được Ủy ban nhân dân huyện Điện Biên tặng giấy khen vì đã có thành tích xuất sắc trong phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia năm 2016, được Chính ủy Bộ đội biên phòng tỉnh Điện Biên tặng giấy khen vì có thành tích trong tổ chức, triển khai ngày Biên phòng toàn dân giai đoạn 2019-2024. Bị cáo không có công việc ổn định, kinh tế gia đình rất khó khăn, là dân tộc thiểu số sinh sống ở vùng sâu vùng xa, nơi có điều kiện kinh tế xã hội đặc biệt khó khăn, nhận thức pháp luật còn hạn chế. Do đó đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm h, s khoản 1, 2 Điều 51; Điều 65 Bộ luật hình sự, điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ quốc hội, miễn toàn bộ án phí hình sự sơ thẩm cho bị cáo, không áp dụng hình phạt bổ sung đối với bị cáo. Đề nghị Hội đồng xét xử, xử phạt bị cáo như mức án thấp nhất Kiểm sát viên đề nghị.

Đối với những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Anh Vàng A Pó trong quá trình điều tra và tại phiên tòa anh trình bày anh là anh rể của bị cáo C, anh được bị cáo Thào A C gọi điện cho biết Thào A C có bắt được con Rùa, nhưng anh không hỏi và Thào A C cũng không nói loại con Rùa gì, nặng bao nhiêu và được bị cáo Thào A C nhờ tìm người mua hộ, anh cũng chưa nhìn thấy con Rùa đó, anh cũng chưa tìm được người mua hộ, khi anh mới gặp bị cáo C thì đã bị Tổ công tác Công an bắt thu giữ con Rùa của bị cáo C.

Chị Vàng Thị Ly trong quá trình điều tra và tại phiên tòa trình bày: Chị và bị cáo Thào A C về chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 2021, anh chị chưa đăng ký kết hôn với nhau. Quá trình chung sống chị có xin tiền bố mẹ để chị 25.000.000 đồng để mua chiếc mô tô hai bánh, còn số tiền còn thiếu chị trả góp cho chủ bán xe bằng tiền lương của chị đi làm thuê, do chị chưa có giấy phép lái xe nên chị nhờ bị cáo Thào A C đứng tên đăng chiếc xe hộ. Việc bị cáo C bắt được con Rùa đầu to, rồi nhốt ở nhà sau đó sử dụng chiếc xe chở con Rùa đầu to đi bán chị không biết, nay chiếc xe đó bị Công an thu giữ, vậy chị xin lại chiếc xe để làm phương tiện đi lại phục vụ gia đình.

Ý kiến của bị cáo tại phiên tòa giữ nguyên lời khai tại Cơ quan điều tra, nhất trí với lời bào chữa của người bào chữa cho bị cáo, không có ý kiến gì thay đổi bổ sung, bị cáo xin được miễn án phí, lời nói sau cùng của bị cáo xin được giảm nhẹ hình phạt.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Xét về hành vi phạm tội: Tại phiên tòa ngày hôm nay bị cáo Thào A C khai nhận toàn bộ hành vi của mình, lời khai nhận tội của bị cáo tại phiên tòa phù hợp với lời khai nhận tội của bị cáo tại cơ quan điều tra, kết luận giám định, vật chứng thu giữ, các tài liệu, chứng cứ khác đã thu thập được có trong hồ sơ vụ án, cụ thể: Ngày 03/4/2026, tại khe suối gần ruộng của gia đình thuộc khu vực bản Mộc C5, xã Mường Nhà bị cáo bắt được 01 Rùa đầu to. Sau khi bắt được bị cáo mang về nhốt trong nôi nhôm của gia đình, cho đến ngày 06/4/2026 bị cáo vận chuyển về trung tâm xã Núa Ngam để bán thì bị tổ công tác Công an tỉnh Điện Biên phát hiện bắt quả tang thu giữ cá thể Rùa đầu to có trọng lượng 0,98452kg. Mục đích bị cáo bán cá thể Rùa đầu to để lấy tiền chi tiêu. Cá thể Rùa đầu to thu giữ của bị cáo có tên khoa học là *Platysternon megacephalum*, thuộc lớp Bò sát (Reptilia) Loài Rùa đầu to có tên trong Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ và nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm thuộc Phụ lục I: Loài nguy cấp, quý, hiếm – ban hành kèm theo Thông tư số: 85/2025/TT-BNNMT ngày 31/12/2025 của Bộ Nông nghiệp và Môi trường quy định về quản lý các loài nguy cấp, quý, hiếm, loài động vật rừng thông thường và thực thi Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã, nguy cấp.

Căn cứ vào lời khai của bị cáo, luận tội của đại diện Viện kiểm sát, kết luận giám định số: 51-CV/SH ngày 09/4/2026 Viện sinh học của Viện hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam, lời nhận tội của bị cáo tại phiên tòa. Hội đồng xét xử xét thấy có đủ căn cứ kết luận: Hành vi bắt trái phép 01 cá thể Rùa đầu to là động vật trong danh mục của các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ và vận chuyển để bán của bị cáo đã đủ yếu tố cấu thành tội: Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 của Bộ luật hình sự như cáo trạng của Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Điện Biên truy tố bị cáo là có căn cứ, đúng người, đúng tội, đúng pháp luật.

Tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2025 quy định:

1. Người nào vi phạm quy định về bảo vệ động vật thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ hoặc Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm Nhóm IB hoặc Phụ lục I Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp thuộc một trong các trường hợp sau đây, thì bị phạt tiền từ 1.000.000.000 đồng đến 4.000.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 01 năm đến 05 năm:

a) Săn bắt, giết, nuôi, nhốt, vận chuyển, buôn bán trái phép động vật thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ;

[2] Xét về tính chất, mức độ phạm tội của bị cáo cho thấy: Hành vi phạm tội của bị cáo tuy diễn ra đơn giản, không có đồng phạm, nhưng hành vi phạm tội của bị cáo trực tiếp xâm phạm đến chế độ quản lý của Nhà nước về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm, làm ảnh hưởng đến môi trường sống, sự sinh trưởng phát triển tự nhiên của động vật nguy cấp quý hiếm, làm mất cân bằng hệ sinh thái được Nhà nước ưu tiên bảo vệ, bảo tồn nghiêm ngặt. Bị cáo thực hiện hành vi phạm tội với lỗi cố ý trực tiếp và là người có đầy đủ năng lực trách nhiệm hình sự. Vậy bị cáo sẽ phải chịu hoàn toàn trách nhiệm đối với hành vi mà bị cáo đã gây ra.

[3] Xét về nhân thân và các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự: Bị cáo sinh ra được gia đình nuôi dưỡng, học hết lớp 8/12 sau đó nghỉ học ở nhà lao động phụ giúp gia đình. Quá trình điều tra và tại phiên tòa bị cáo thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải. Bị cáo bắt 01 cá thể Rùa đầu to nhằm mục đích để bán làm ảnh hưởng đến môi trường sống, sự sinh trưởng phát triển tự nhiên của động vật nguy cấp quý hiếm, làm mất cân bằng hệ sinh thái, tuy nhiên chưa gây thiệt hại cho tính mạng của chúng, cá thể Rùa đầu to còn sống đã được bàn giao kịp thời cho trung tâm cứu hộ, bảo tồn và phát triển sinh vật chăm sóc, do đó hành vi phạm tội gây thiệt hại không lớn; bố bị cáo được Ủy ban nhân dân huyện Điện Biên tặng giấy khen vì đã có thành tích xuất sắc trong phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia năm 2016, được Chính ủy Bộ đội biên phòng tỉnh Điện Biên tặng giấy khen vì có thành tích trong tổ chức, triển khai

ngày Biên phòng toàn dân giai đoạn 2019-2024 đây là những tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại điểm h, s khoản 1, 2 Điều 51 Bộ luật hình sự. Bị cáo không có tình tiết tăng nặng trách nhiệm hình sự theo quy định tại Điều 52 của Bộ luật hình sự. Xét bị cáo bản thân không mắc tệ nạn xã hội, không có tiền án, tiền sự, có nơi cư trú ổn định, rõ ràng, phạm tội lần đầu, hiện đang tại ngoại, có nhiều tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự theo quy định tại khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự. Do vậy không cần thiết phải cách ly bị cáo ra khỏi đời sống xã hội mà có thể khoan hồng, giao bị cáo cho chính quyền địa phương và gia đình giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách cũng đủ để răn đe bị cáo nhìn nhận ra lỗi lầm của bản thân, cải tạo trở thành người công dân sống có ích cho gia đình và xã hội. Vì vậy, cần áp dụng Điều 65 Bộ luật hình sự, cho bị cáo được hưởng án treo là phù hợp. Đây cũng là quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Điện Biên và của người bào chữa cho bị cáo nên có đủ cơ sở chấp nhận.

[4] Về hình phạt bổ sung: Xét thấy qua biên bản xác minh của Công an, gia đình bị cáo kinh tế rất khó khăn, gia đình không có tài sản gì đáng giá, bị cáo không có công việc ổn định nên không áp dụng hình phạt bổ sung đối với bị cáo, theo khoản 4 Điều 244 Bộ luật hình sự là phù hợp.

[5] Về vật chứng vụ án: Căn cứ vào điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 47 Bộ luật hình sự; điểm a, c khoản 2, điểm a, b khoản 3 Điều 106 của Bộ luật tố tụng hình sự.

Đối với 01 chiếc điện thoại thông minh nằm hình cảm ứng, màu xanh, nhãn hiệu SAMSUNG Galaxy A11, kiểu máy SM-A115F/DS. Số Seri R9JR207B8SJ, số IMEI 1: 354763596907209. Số IMEI 2: 351297906907206, tình trạng điện thoại cũ, đã qua sử dụng bị cáo dùng để gọi điện thoại cho anh Vàng A Pó tìm người mua hộ con Rùa nên tịch thu sung ngân sách nhà nước.

Xét thấy 01 chiếc điện thoại thông minh màn hình cảm ứng, màu trắng bạc, nhãn hiệu SAMSUNG Galaxy A05s, kiểu máy SM-A05F/DS, Số seri R7AX91583KL, số IMEI 1: 353753804580816. Số IMEI 2: 358196154580819, tình trạng điện thoại: Cũ, đã qua sử dụng và 01 chiếc xe mô tô nhãn hiệu: HONDA, số loại: WINNERX, biển kiểm soát 27AN - 053.28; vỏ sơn xanh, đen: Số khung: RLHKC4420RY004535; số máy: KC46E5032368 tình trạng xe cũ, đã qua sử dụng, có nhiều vết xước, không kiểm tra máy móc bên trong xe đều là tài sản của chị Vàng Thị Ly. Đối với chiếc điện thoại, chị Vàng Thị Ly nhờ bị cáo cầm ra ngân hàng để mở lại tài khoản hộ, còn chiếc xe mô tô chị Ly không biết bị cáo sử dụng chiếc xe chở con Rùa đầu to đi tìm bán nên cần trả lại cho chủ sở hữu hợp pháp là chị Vàng Thị Ly.

Đối với 01 chứng nhận đăng ký xe mô tô, số 27 003791 tên chủ xe Thào A C bản phô tô có trong hồ sơ vụ án, cần lưu hồ sơ vụ án.

Đối với 01 bao xác rắn màu vàng là vật liên quan đến việc phạm tội, không còn giá trị sử dụng cần tịch thu tiêu hủy.

Đối với cá thể rùa đầu to trong quá trình điều tra Cơ quan cảnh sát điều tra Công an tỉnh Điện Biên đã bàn giao cho Trung tâm Du lịch và bảo tồn sinh vật Hoàng Liên, thuộc vườn Quốc gia Hoàng Liên: Địa chỉ: Tổ dân phố Cầu Mây 1, phường Sa Pa, tỉnh Lào Cai là phù hợp.

Đối với 01 chiếc điện thoại thông minh màn hình cảm ứng, màu đen, nhãn hiệu realme C11, kiểu máy RMX2185, số IMEI 1: 868970052893976, số IMEI 2: 868970052893968, tình trạng điện thoại: Cũ, đã qua sử dụng thu giữ của anh Vàng A Pó, anh Pó dùng để nghe điện thoại của bị cáo C nhờ tìm người mua hộ con Rùa, anh Pó không biết đó là loại Rùa đầu to, Cơ cảnh sát điều tra Công an tỉnh Điện Biên đã ra quyết định xử lý vật chứng trả lại cho chủ sở hữu hợp pháp cho anh Vàng A Pó là phù hợp.

[6] Về án phí: Theo quy định tại khoản 2 Điều 136 Bộ luật Tố tụng hình sự; điểm a khoản 1 Điều 23 nghị quyết số: 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội thì bị cáo phải chịu án phí hình sự sơ thẩm theo quy định. Tuy nhiên bị cáo là người dân tộc thiểu số sinh sống ở nơi có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, bị cáo xin miễn án phí nên áp dụng khoản 2 Điều 136 Bộ luật tố tụng hình sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 nghị quyết số: 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội cần miễn toàn bộ án phí HSST và án phí dân sự sơ thẩm có giá ngạch cho bị cáo.

[7] Về những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đến vụ án: Xét thấy Vàng A Pó không biết cá thể Rùa mà bị cáo C nhờ Pó tìm người mua giúp là cá thể Rùa đầu to thuộc Danh mục loài nguy cấp, quý, hiếm và Pó chưa giúp C bán cá thể Rùa đầu to, nên không có cơ sở xử lý đối với anh Pó. Đối với Vàng Thị Ly, chiếc xe bị cáo sử dụng làm phương tiện phạm tội là xe của chị, việc bị cáo C sử dụng chiếc xe làm phương tiện phạm tội chị không biết, nên không có cơ sở xử lý đối với chị Ly, chị Ly đề nghị xin lại chiếc xe mô tô đó, ngoài ra chị không có yêu cầu gì thêm. Đề nghị của chị Ly là có căn cứ chấp nhận.

[8] Xét về hành vi và các quyết định tố tụng của Cơ quan điều tra Công an tỉnh Điện Biên và Viện kiểm sát nhân dân khu vực 2 - Điện Biên, Điều tra viên, Kiểm sát viên, từ khi khởi tố vụ án, quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đảm bảo về hình thức, đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự. Quá trình điều tra, truy tố cũng như tại phiên tòa bị cáo, người bào chữa và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không có ý kiến hoặc khiếu nại về hành vi, quyết định của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó các hành vi quyết định tố tụng của Cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đúng pháp luật tố tụng hình sự.

Vì các lẽ trên:

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ vào điểm a khoản 1 Điều 244; điểm h, s khoản 1, 2 Điều 51; Điều 65 Bộ luật hình sự; Điểm d khoản 1 Điều 125 Bộ luật tố tụng hình sự.

Tuyên bố: Bị cáo Thào A C phạm tội: "*Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm*".

Xử phạt bị cáo Thào A C 01 (một) năm 06 (sáu) tháng tù nhưng cho hưởng án treo. Thời gian thử thách là 36 tháng kể từ ngày tuyên án.

Giao bị cáo cho UBND xã Mường Nhà, tỉnh Điện Biên quản lý giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Gia đình bị cáo có trách nhiệm phối hợp với UBND xã Mường Nhà trong việc giám sát giáo dục bị cáo theo quy định tại Điều 81, 90 Luật thi hành án hình sự năm 2025.

Trường hợp bị cáo được hưởng án treo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định tại Điều 87 Luật thi hành án hình sự năm 2025.

Trong thời gian thử thách, người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ 2 lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người được hưởng án treo phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo.

- Hủy bỏ biện pháp ngăn chặn theo Lệnh cấm đi khỏi nơi cư trú số: 24/2026/LCĐKNCT- TA ngày 15/7/2026 của Tòa án nhân dân khu vực 2 - Điện Biên.

2. Về vật chứng vụ án: Căn cứ vào điểm a khoản 1, khoản 2 Điều 47 Bộ luật hình sự; điểm a, c khoản 2, điểm a, b khoản 3 Điều 106 của Bộ luật tố tụng hình sự.

Tịch thu sung vào ngân sách nhà nước 01 chiếc điện thoại thông minh nằm hình cảm ứng, màu xanh, nhãn hiệu SAMSUNG Galaxy A11, kiểu máy SM-A115F/DS. Số Seri R9JR207B8SJ, số IMEI 1: 354763596907209. Số IMEI 2: 351297906907206, tình trạng điện thoại cũ, đã qua sử dụng.

Trả lại cho chị Vàng Thị Ly - Sinh năm: 1998, nơi cư trú: Bản Mốc C5, xã Mường Nhà, tỉnh Điện Biên 01 chiếc điện thoại thông minh màn hình cảm ứng, màu trắng bạc, nhãn hiệu SAMSUNG Galaxy A05s, kiểu máy SM-A05F/DS, Số seri R7AX91583KL, số IMEI 1: 353753804580816. Số IMEI 2: 358196154580819, tình trạng điện thoại: Cũ, đã qua sử dụng và 01 chiếc xe mô tô nhãn hiệu: HONDA, số loại: WINNERX, biển kiểm soát 27AN - 053.28; vỏ sơn xanh, đen: Số khung: RLHKC4420RY004535; số máy: KC46E5032368 tình trạng xe cũ, đã qua sử dụng, có nhiều vết xước, không kiểm tra máy móc bên trong xe.

Tịch thu tiêu hủy 01 bao xác rắn màu vàng.

Vật chứng đang ở kho vật chứng của Công an tỉnh Điện Biên theo Lệnh nhập vật chứng số: 1373/LNK-CSKT ngày 15/5/2026 và biên bản giao nhận vật chứng ngày 16/5/2026.

3. Về án phí: Căn cứ vào khoản 2 Điều 136 Bộ luật tố tụng hình sự; điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 15 Nghị quyết số: 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội 14, miễn toàn bộ án phí HSST cho bị cáo.

Căn cứ vào Điều 331 và Điều 333 Bộ luật tố tụng hình sự, bị cáo được quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án, ngày 24/8/2026. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo phần bản án có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của mình trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án, ngày 24/8/2026.

Nơi nhận:

- VKSND Khu vực 2, ĐB;
- Phòng THADS khu vực 2, Điện Biên;
- Phòng GD KT, TT, THA (TAND tỉnh ĐB);
- VKSND tỉnh Điện Biên;
- Phòng HSNV CA tỉnh ĐB;
- Bị cáo; NBC;
- PC10 CA tỉnh Điện Biên;
- UBND, CA xã Mường Nhà thay cho thông báo;
- Lưu hồ sơ THA.

T/M. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa

Lò Văn Dinh

